

Ceturtdiena, 2017. gada 14. septembris

P8_TA(2017)0351

Mjanma, jo īpaši rohingu stāvoklis**Eiropas Parlamenta 2017. gada 14. septembra rezolūcija par Mjanmu un jo īpaši par rohingu stāvokli (2017/2838(RSP))**

(2018/C 337/16)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par Mjanmu un par Mjanmas rohingu musulmaņu stāvokli, jo īpaši 2016. gada 7. jūlija rezolūciju ⁽¹⁾ un 2016. gada 15. decembra rezolūciju ⁽²⁾, kā arī 2017. gada 16. marta rezolūciju par ES prioritātēm ANO Cilvēktiesību padomes 2017. gada sesijās ⁽³⁾ un 2017. gada 13. jūnija rezolūciju par bezvalstniecību Dienvidāzijā un Dienvidaustrumāzijā ⁽⁴⁾,
- ņemot vērā Padomes 2016. gada 20. jūnija secinājumus par ES stratēģiju attiecībā uz Mjanmu/Birmu,
- ņemot vērā Komisijas un Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) 2016. gada 1. jūnija kopējo paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei “Elementi ES stratēģijai attiecībā uz Mjanmu/Birmu: īpaša partnerība demokrātijai, mieram un labklājībai” (JOIN(2016)0024),
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces / Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos (PV/AP) *Federikas Mogerīni* 2016. gada 30. marta paziņojumu par Mjanmas Savienības jaunās valdības stāšanos amatā,
- ņemot vērā PV/AP runaspersonas 2016. gada 2. decembra paziņojumu par neseno vardarbības saasināšanos Mjanmā un PV/AP 2017. gada 6. septembra paziņojumu par stāvokli Rakhainas pavalstī,
- ņemot vērā 2016. gada 25. novembra kopīgo paziņojumu presei par trešo ES un Mjanmas cilvēktiesību dialogu,
- ņemot vērā Padomes 2015. gada 4. decembra secinājumus par bezvalstniecību,
- ņemot vērā jaunākos — Apvienoto Nāciju Organizācijas Augstā cilvēktiesību komisāra biroja (OHCHR) 2016. gada 29. novembra un ANO īpašā referenta par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā 2016. gada 18. novembra — ziņojumus par cilvēktiesību situācijas pasliktināšanos Rakhainas pavalsts ziemeļu daļā,
- ņemot vērā Augstā cilvēktiesību komisāra biroja 2016. gada 20. jūnija ziņojumu “Rohingu musulmaņu un citu Mjanmas minoritāšu cilvēktiesību situācija” un ANO īpašā referenta par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā 2016. gada 18. marta ziņojumu,
- ņemot vērā ANO 1951. gada Konvenciju par bēgļu statusu un tai 1967. gadā pievienoto protokolu,
- ņemot vērā 1954. gada Konvenciju par bezvalstnieku statusu un 1961. gada Konvenciju par bezvalstniecības samazināšanu,
- ņemot vērā ANO Bēgļu aģentūras (UNHCR) 2014. gada novembra globālo rīcības plānu 2014.–2024. gadam par bezvalstniecības izbeigšanu,
- ņemot vērā 1948. gada Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju,

⁽¹⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0316.

⁽²⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2016)0506.

⁽³⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2017)0089.

⁽⁴⁾ Pieņemtie teksti, P8_TA(2017)0247.

Ceturtdiena, 2017. gada 14. septembris

- ņemot vērā ANO īpašā referenta par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā *Yanghee Lee* 2017. gada 20. janvāra misijas noslēguma paziņojumu, kurā secināts, ka “šobrīd situācija ir sliktāka nekā jebkad iepriekšējo dažu gadu laikā”,
 - ņemot vērā padomdevējas komisijas 2017. gada augusta galīgo ziņojumu par Rakhainas pavalsti,
 - ņemot vērā 1966. gada Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un 1966. gada Starptautisko paktu par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām,
 - ņemot vērā Dienvidaustrumu Āzijas valstu asociācijas (ASEAN) hartu,
 - ņemot vērā Reglamenta 135. panta 5. punktu un 123. panta 4. punktu,
- A. tā kā saskaņā ar ANO Bēgļu aģentūras (UNHCR) sniegtajiem datiem pēdējo divu nedēļu laikā vairāk nekā 300 000 musulmaņu rohingu, Rakhainas pavalstī bēgot no vardarbības, ir devušies meklēt patvērumu Bangladešā;
- B. tā kā Rakhainas pavalstī Mjanmā dzīvo aptuveni viens miljons rohingu, kas pieder galvenokārt musulmaņu minoritātes grupai un ir pakļauti represijām un nepārtrauktiem, smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, tostarp draudiem dzīvībai un drošībai, aizliegumam izmantot tiesības uz veselības aprūpi un izglītību, piespiedu darbam, seksuālajai vardarbībai un viņu politisko tiesību ierobežojumiem;
- C. tā kā rohingi oficiāli ir bezvalstnieki, kopš stājās spēkā 1982. gadā pieņemtais Birmas pilsonības likums, kas nosaka stingrus pārvietošanās brīvības ierobežojumus un ierobežotu dzīvošanu nometnēs;
- D. tā kā 2017. gada 25. augustā grupa rohingu nemiernieku sarīkoja uzbrukumu policijas posteņiem un armijas bāzei Rakhainas pavalstī; tā kā tas izraisīja ievērojamu militāro pretuzbrukumu, kā arī nopietnus un plaša mēroga cilvēktiesību pārkāpumus, tostarp slepkavības, izvarošanu un spīdzināšanu; tā kā cilvēktiesību organizācijas, galvenokārt *Human Rights Watch*, izmantojot satelītu attēlus, ir ziņojušas par masveida māju un citu ēku sagraušānu Rakhainas pavalsts ziemeļu daļā, kas pašlaik nav pieejama NVO un neatkarīgiem novērotājiem;
- E. tā kā saskaņā ar spēkā esošo Mjanmas Konstitūciju militārie spēki saglabā autonomiju no civilās pārraudzības un tiem ir plaša vara pār valdību un valsts drošības spēkiem;
- F. tā kā no Mjanmas bēgļi, daudzi no kuriem ir sievietes un bērni, bēg pa bīstamu maršrutu, kur notiek apšaušana un apstākļi ir nedroši, tiem draud bads un trūkst medicīniskās palīdzības; tā kā daudzi desmiti cilvēku ir gājuši bojā ceļā; tā kā Bangladešas krasta apsardzes darbinieki ir atraduši vismaz 20 bēgļu liķus;
- G. tā kā Bangladeša ir iesniegusi sūdzību pret Mjanmas iestādēm par tādu kājnieku mīnu izvietošanu visā tās robežas ar Bangladešu daļā, kas neļauj rohingu musulmaņiem, kuri bēg no vardarbības, atgriezties;
- H. tā kā ANO un starptautisko nevalstisko organizāciju darbiniekiem ir aizliegts iebraukt konflikta skartajās zonās un tā kā ANO aģentūras nespēj sniegt humāno palīdzību, tostarp piegādāt pārtiku, ūdeni un medikamentus rohingiem;
- I. tā kā 2017. gada 10. septembrī ANO Augstais cilvēktiesību komisārs *Zeid Raad Al Hussein* paziņoja, ka situācija Mjanmā “šķiet, ir tipisks etniskās tīrīšanas piemērs”;
- J. tā kā Ķīna un Krievija bloķēja ANO Drošības padomes paziņojuma par Mjanmas rohingu minoritātes stāvokli pieņemšanu 2017. gada martā,
1. stingri nosoda visus uzbrukumus Rakhainas pavalstī; pauž nopietnas bažas par cilvēktiesību pārkāpumu pieaugošu smagumu un apmēru, tostarp slepkavībām, vardarbīgām sadursmēm, civiliedzīvotāju īpašuma iznīcināšanu un simtiem tūkstošu iedzīvotāju pārvietošanu;

Ceturtdiena, 2017. gada 14. septembris

2. stingri mudina militāros un drošības spēkus nekavējoties pārtraukt rohingu nogalināšanu un izvarošanu, pret viņiem vērstu vardarbību un viņu māju dedzināšanu;
3. atgādina, ka Mjanmas iestādēm ir pienākums visus civiliedzīvotājus bez diskriminācijas aizsargāt no ļaunprātīgas izmantošanas un izmeklēt smagos cilvēktiesību pārkāpumus un saukt to izdarītājus pie atbildības saskaņā ar cilvēktiesību standartiem un pienākumiem;
4. aicina Mjanmas iestādes tūlītēju un netraucētu piekļuvi nodrošināt neatkarīgiem novērotājiem, starptautiskajām cilvēktiesību organizācijām, žurnālistiem un citiem starptautiskajiem novērotājiem un Apvienoto Nāciju Organizācijai, jo īpaši ANO faktu vākšanas misijai, ko šī gada martā izveidoja ANO Cilvēktiesību padome, lai nodrošinātu neatkarīgu un objektīvu izmeklēšanu saistībā ar apgalvojumiem par smagiem cilvēktiesību pārkāpumiem, ko veikušas visas iesaistītās puses;
5. steidzami prasa nodrošināt humānās palīdzības organizācijām piekļuvi —bez diskriminācijas— visām konflikta zonām un pārvietotajām personām, lai palīdzības organizāciju darbinieki varētu palīdzēt briesmās nonākušajiem cilvēkiem;
6. aicina Mjanmas valdību nekavējoties aizvēkt visas kājinieku mīnas, kas novietotas pie robežas ar Bangladešu;
7. mudina Mjanmas valdību un īpaši valsts padomnieci *Aung San Suu Kyi* nepārprotami nosodīt jebkādu rasu vai reliģiskā naida kurināšanu un cīnīties pret sociālo diskrimināciju un vardarbību pret rohingu minoritāti; turklāt mudina Mjanmas valdību ievērot vispārējās tiesības uz reliģijas vai ticības brīvību; atgādina valsts padomniecei, ka būtu jācenšas panākt, lai tiktu īstenoti ieteikumi, kas ietverti padomdevējas komisijas par Rakhainas pavalsti nobeiguma ziņojumā, kurš tika izstrādāts pēc viņas pašas lūguma; pauzē nožēlu par situācijas dramatisko pasliktināšanos kopš *Aung San Suu Kyi* pārstāvētās partijas runaspersonas 2015. gada 18. maija paziņojuma par to, ka Mjanmas valdībai būtu jāatjauno rohingu minoritātes iedzīvotāju pilsonība;
8. atgādina 1990. gada Saharova balvas laureātei *Aung San Suu Kyi*, ka balva tiek piešķirta tiem, kuri līdzās atbilstībai citiem kritērijiem aizstāv arī cilvēktiesības un minoritāšu tiesības un ievēro starptautiskās tiesības; vērš uzmanību uz nepieciešamību apsvērt to, vai Saharova balvu varētu atcelt gadījumos, ja balvas laureāts pēc balvu piešķiršanas pārkāpj minētos kritērijus;
9. atzinīgi vērtē Bangladešas centienus, ņemot vērā šo humāno katastrofu, atvieglot simtiem tūkstošu rohingu bēgļu aizsardzību; stingri mudina Bangladešas un citu kaimiņvalstu iestādes uzņemt visus, kas bēg no vardarbības Rakhainas pavalstī, un ievērot neizraidīšanas principu; aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt finansiālo un materiālo atbalstu šiem bēgļiem;
10. atgādina savu ieteikumu to valstu valdībām, kuras sakaras ar rohingu bēgļu pieplūdumu, cieši sadarboties ar UNHCR, kam ir tehniskā kompetence izvērtēt bēgļa statusu un pilnvaras aizsargāt bēgļus un bezvalstniekus; prasa ES un ANO atbalstīt Mjanmas kaimiņvalstis šajā jomā;
11. turklāt prasa ASEAN valstu un reģionālajām valdībām nekavējoties rīkoties, lai palielinātu spiedienu uz Mjanmas valdību, prasot izbeigt tiesību pārkāpumus, aizsargāt visus civiliedzīvotājus Rakhainas pavalstī un sniegt atbalstu bēgļiem;
12. atbalsta centienus pastiprināt politisko procesu, kura pamatā ir *K. Anan* ieteikumu īstenošana; aicina ANO Drošības padomi un Ģenerālo asambleju pieņemt efektīvus diplomātiskos un politiskos pasākumus, lai nodrošinātu, ka Mjanmas valdība pilda savus pienākumus pret rohingu minoritāti, sniedzot aizsardzību un piekļuvi palīdzībai; šajā sakarībā prasa sagatavot ANO Ģenerālās asamblejas un Drošības padomes rezolūciju, kurā nosoda tiesību pārkāpumus, pieprasa iebraukšanas tiesības Rakhainas pavalstī un prasa saukšanu pie atbildības par smagiem starptautisko tiesību pārkāpumiem, ko izdarījušas visas iesaistītās puses; turklāt prasa pieņemt rezolūciju ANO Cilvēktiesību padomes 2017. gada septembra sanāksmē, lai pagarinātu ANO faktu vākšanas misijas pilnvaras;
13. mudina Ķīnu un citus starptautiskos un reģionālos dalībniekus izmantot visus kanālus, lai pieprasītu izbeigt zvērības un panāktu mierīgu risinājumu;

Ceturtdiena, 2017. gada 14. septembris

14. aicina PV/AP un ES dalībvalstis būtiski palielināt spiedienu uz Mjanmas valdību un drošības spēkiem, lai tie apturētu tiesību pārkāpumus, pilnībā sadarbotos ar ANO izmeklētājiem un starptautiskajām humānās palīdzības aģentūrām un nodrošinātu saukšanu pie atbildības par smagiem starptautisko tiesību pārkāpumiem; šajā sakarībā prasa PV/AP un ES dalībvalstīm aktīvi atbalstīt tūlītēju rīcību ANO līmenī un skaidri norādīt, ka ES ir gatava apsvērt mērķtiecīgas sankcijas pret personām un vienībām un apsvērt turpmāko rīcību saistībā ar Mjanmai piešķirtajām tirdzniecības preferencēm gadījumā, ja smagi starptautisko tiesību pārkāpumi joprojām paliktu nesodīti;
 15. aicina PV/AP ziņot Parlamentam par ES ierosmēm ANO un saistībā ar ES Ārlietu padomes darbību;
 16. prasa ES un tās dalībvalstīm atbalstīt rohinu tautības pārstāvju ziņojumus un paziņojumus par situāciju uz vietas;
 17. atbalsta centienus uz vietas nodrošināt neatkarīgus novērotājus ANO vadībā, lai mazinātu humanitāro krīzi; aicina Mjanmas iestādes nodrošināt neatkarīgiem novērotājiem, jo īpaši ANO faktu vākšanas misijai, ko izveidojusi ANO Cilvēktiesību padome 2017. gada martā, tūlītēju un netraucētu piekļuvi;
 18. atbalsta to, ka ANO Augstā komisāra cilvēktiesību jautājumos Mjanmā birojam tiek noteiktas pilnīgas pilnvaras;
 19. prasa ES un tās dalībvalstīm atbalstīt *UNHRC* globālo rīcības plānu 2014.–2024. gadam par bezvalstniecības izbeigšanu;
 20. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Mjanmas valdībai un parlamentam, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei/Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, Komisijai, ES dalībvalstu valdībām un parlamentiem, ASEAN ģenerālsēkretāram, ASEAN Starpvaldību cilvēktiesību komisijai, ANO īpašajam referentam par cilvēktiesību stāvokli Mjanmā, ANO Augstajam komisāram bēgļu jautājumos un ANO Cilvēktiesību padomei.
-